

Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender

Fødevarestyrelsen

8. januar 2007

NOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om forslag til ændring af Kommissionens direktiv 2002/72/EF om plastmaterialer og genstande bestemt til at komme i berøring med levnedsmidler, samt ændring af bilag til Rådets direktiv 85/572/EF om fastsættelse af listen over simulatorer, der skal anvendes ved kontrol med migration af bestanddele fra plastmaterialer og -genstande, der er bestemt til at komme i berøring med levnedsmidler (KOMITESAG).

SANCO/1009/2006

Kommissionen har ved SANCO/1009/2006 fremsat forslag til ændring af Kommissionens direktiv 2002/72/EF af 6. august 2002 om plastmaterialer og genstande bestemt til at komme i berøring med levnedsmidler. Forslaget er sat til afstemning i Den Stående Komité for Fødevarekæden og Dyresundhed (SCoFCAH) den 16. januar 2007.

Forslaget supplerer den eksisterende positivliste på fællesskabsplan over tilladte indholdsstoffer i plastmaterialer og genstande bestemt til kontakt med fødevarer og berører derudover punkter som fedtreduktionsfaktor, funktionelle barrierer, total immigration af uønskede stoffer til børnemad, egenkontroldokumentation og phthalater.

Det vurderes, at forslaget samlet set vil styrke sundhedsbeskyttelsesniveauet, idet der ved forslaget fastsættes yderligere restriktioner for anvendelsen af kemiske stoffer i fødevareemballage. Endvidere vil en vedtagelse af forslaget medføre en detaljeret præcisering af kravene til egenkontroldokumentationen for materialer og genstande, hvilket yderligere vil medvirke til at sikre, at materialer og genstande, der bringes i omsætning, overholder kravene i lovgivningen.

Regeringen prioriterer højt at fremme reguleringen af materialer og genstande bestemt til kontakt med fødevarer. EU's regulering på dette område er derfor et vigtigt element i beskyttelsen af de danske forbrugeres sikkerhed. Regeringen finder det endvidere positivt, at der fastsættes grænser for visse stoffers afsmitning til fødevarer, som er med til at beskytte forbrugerne og bevare fødevarsikkerheden.

Regeringen agter på den baggrund at stemme for forslaget.

Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender
Fødevarestyrelsen
8. januar 2007

**GRUNDNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG
om forslag til ændring af Kommissionens direktiv 2002/72/EF om plastmaterialer og
genstande bestemt til at komme i berøring med levnedsmidler, samt ændring af bilag til
Rådets direktiv 85/572/EF om fastsættelse af listen over simulatorer, der skal anvendes ved
kontrol med migration af bestanddele fra plastmaterialer og -genstande, der er bestemt til at
komme i berøring med levnedsmidler (KOMITESAG).**

SANCO/1009/2006

Resumé

Forslaget supplerer den eksisterende positivliste på fællesskabsplan over tilladte indholdsstoffer i plastmaterialer og genstande bestemt til kontakt med fødevarer og berører derudover punkter som fedtreduktionsfaktor, funktionelle barrierer, total immigration af uønskede stoffer til børnemad, egenkontroldokumentation og phthalater. Forslaget styrker samlet set beskyttelsesniveauet.

Baggrund

Kommissionen har ved SANCO/1009/2006 fremsat forslag til ændring af Kommissionens direktiv 2002/72/EF af 6. august 2002 om plastmaterialer og genstande bestemt til at komme i berøring med levnedsmidler (herefter kaldet "plastdirektivet")

Forslaget er fremsat med hjemmel i Europa Parlamentets og Rådets forordning nr. 1935/2004 om materialer og genstande bestemt til kontakt med fødevarer og om ophævelse af direktiv 80/590/EØF og 89/109/EØF – særligt forordningens artikel 5 stk. 1.

Forslaget behandles i en forskriftkomitéprocedure (1999/468/EF art. 5) i Den Stående Komité for Fødevarekæden og Dyresundhed (SCoFCAH). Hvis der er kvalificeret flertal for forslaget, udsteder Kommissionen forordningen. Opnås der ikke kvalificeret flertal, forelægger Kommissionen sagen for Rådet og underretter samtidig Europa-Parlamentet. Rådet kan med kvalificeret flertal vedtage forslaget uændret eller udtale sig mod det. Hvis der er kvalificeret flertal imod forslaget, skal Kommissionen behandle sagen på ny. Handler Rådet ikke inden en frist på højst tre måneder, kan Kommissionen udstede forordningen.

Forslaget forventes sat til afstemning i SCoFCAH den 16. januar 2007.

Nærhedsprincippet

Der er tale om gennemførelsesforanstaltninger til en allerede vedtaget retsakt. Det er derfor regeringens vurdering, at det følger heraf, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Formål og indhold

Med forslaget suppleres den eksisterende positivliste på fællesskabsplan over tilladte indholdsstoffer i plastmaterialer og genstande bestemt til kontakt med fødevarer. Positivlisten skal

på sigt gøres udtømmende, og hermed vil eksisterende nationale bestemmelser for stoffer udenfor positivlisten, som nogle EU-lande har, blive overflødiggjort.

Derudover indeholder forslaget nyskabelser eller ændringer på følgende punkter:

Reduktionsfaktor for fedtopløselige stoffer

Der introduceres en særlig reduktionsfaktor for stoffer, der er fedtopløselige. En reduktionsfaktor er en beregningsmetode, der tager højde for det faktiske indtag af fede fødevarer ved beregningen af migrationsgrænsen, dvs. grænseværdien for tilladt afsmitning til fødevaren. Dette medfører, at fastsættelsen af grænseværdier for sådanne stoffer vil tage højde for europæernes maksimale indtag af fede fødevarer og dermed i højere grad afspejle disse stoffers reelle påvirkning af de europæiske forbrugere.

Funktionelle barrierer og tærskelværdi

Rammen for anvendelse af funktionelle barrierer defineres. En funktionel barriere er et særligt lag i materialet eller genstanden beregnet til at hindre migration fra de ydre lag af emballagen til fødevaren. Forslaget lægger endvidere op til en tærskelværdi for acceptabel migration gennem sådanne barrierer.

Det forudsættes, at de stoffer, der accepteres under denne grænse, ikke må være carcinogene, mutagene eller reproduktionsskadende. Den foreslåede værdi er af samme størrelsesorden som den analytiske detektionsgrænse, der generelt anvendes andre steder i reguleringen af materialer og genstande.

Det fremsatte forslag suppleres ligeledes med et krav om, at indholdet i erklæringer for sådanne materialer skal indeholde oplysning om, at materialet er vurderet iht. princippet om funktionel barriere.

Totalmigration fra materialer og genstande til børnemad

Kommissionens forslag introducerer endvidere særlige regler for emballage til børnemad, idet det foreslås, at der ved beregning af totalmigration fra emballage til børnemad skal tages hensyn til indtag af fødevaren og kropsvægten af børn.

Egenkontroldokumentation

Endeligt søger Kommissionen med forslaget at præcisere reglerne for egenkontroldokumentation og synliggøre, hvilke oplysninger, der skal være tilgængelige for kemikalieproducenter, importører og fødevarerproducenter. Forslaget vil derfor medvirke til at harmonisere kravene og dermed sikre ens krav for alle led undtagen detailledet.

Phthalater

Phthalater forekommer i fødevarer dels pga. migration fra materialer og genstande og dels pga. miljøforurening. Det aktuelle forslag relaterer sig alene til migration fra materialer og genstande til fødevarer, det vil sige alene migration til fx simulatoren olivenolie, som er mere simpelt og mindre tidskrævende at analysere, end hvis man analyserede migration til forskellige fødevarer. Men det forventes, at Kommissionen sideløbende påbegynder udarbejdelse af grænseværdier for stofferne som bl.a. miljøforureninger i fødevarer. De foreslåede restriktioner og ændringer i grænseværdierne for så vidt angår phthalaterne sker på baggrund af vurderinger af stoffernes sundhedsmæssige effekter fra Den Europæiske Fødevarerautoritet (EFSA).

Med forslaget opstilles også restriktioner for anvendelsen af phthalater som teknisk hjælpestof, der vil medføre en begrænset anvendelse af de nævnte phthalater til disse formål. Derudover forbydes visse phthalater, der anvendes i engangsmaterialer samt flergangsanvendte materialer og genstande i kontakt med fede fødevarer. Hermed vurderes anvendelsesområdet for phthalaterne at blive reduceret, og da migration primært er et problem ved kontakt mellem plast og fede fødevarer vurderes menneskers indtag af phthalater fra fødevarer at blive reduceret.

Udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om forslaget .

Gældende dansk ret

Bekendtgørelse nr. 426 af 10. maj 2006 om materialer og genstande bestemt til kontakt med fødevarer indeholder specifikke regler fra gennemførelsesretsakter på området for materialer og genstande, herunder om plast og strafbestemmelse for overtrædelse af de generelle bestemmelser om materialer og genstande hidrørende fra Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) Nr. 1935/2004 om materialer og genstande bestemt til kontakt med fødevarer og om ophævelse af direktiv 80/590/EØF og 89/109/EØF. Vedtagelse af forslaget nødvendiggør en ændring af denne bekendtgørelse, idet det vedtagne forslag vil skulle implementeres i dansk ret.

Konsekvenser

Det vurderes, at forslaget samlet set vil styrke sundhedsbeskyttelsesniveauet, idet der ved forslaget fastsættes yderligere restriktioner for anvendelsen af kemiske stoffer i fødevareemballage.

Endvidere vil en vedtagelse af forslaget medføre en detaljeret præcisering af kravene til egenkontroldokumentationen for materialer og genstande, hvilket yderligere vil medvirke til at sikre, at materialer og genstande, der bringes i omsætning, overholder kravene i lovgivningen.

Forslaget vurderes at kunne få administrative konsekvenser for erhvervet, idet kravene til egenkontroldokumentation præciseres i forhold til hvilke oplysninger, der skal følge plastmaterialer og -genstande. Der gælder dog allerede i dag et krav om, at materialer og genstande skal ledsages af en skriftlig erklæring om, at de er fremstillet i overensstemmelse med lovgivningen på området, hvorfor de administrative byrder ikke forventes at være af betydeligt omfang.

Forslaget vurderes hverken at have statsfinansielle eller samfundsøkonomiske konsekvenser.

Høring

Forslaget har været sendt i høring i en række organisationer og offentlige myndigheder i henhold til artikel 9 i Europa-Parlamentets og Rådets Forordning (EF) Nr. 178/2002 af 28. juni 2002 om generelle principper og krav i fødevarelovgivningen, om oprettelse af Den Europæiske Fødevareautoritet og om procedurer vedrørende fødevarsikkerhed (fødevareforordningen).

Danmarks Fødevareforskning finder det kritisk, at der med forslaget indføres en "fat reduction factor" uden at der samtidigt indføres en mere realistisk indtagsvurdering, idet der også bør tages højde for, at småbørn spiser op til 120 g pr. kilo kropsvægt pr. dag, at voksne spiser 1 kilo mad og drikker 2 liter væske. DFVF er endvidere af den opfattelse, at definitionerne af hvilke stoffer der kan dækkes ind under "fat reduction factor" næppe er fuldt ud afklarede på et videnskabeligt grundlag. Specielt bemærkes, at stoffet bisphenol A ikke bør stå på bilaget over stoffer, der er omfattet af bestemmelsen om fedt reduktionsfaktor, og at grænseværdien for stoffet bør være 0,5

mg/kg iht. til den seneste vurdering fra EFSA. DFVF har desuden en række bemærkninger som peger på, at teksten er uklar på flere punkter, hvilket vil gøre kontrollen vanskelig. Man peger på, at der er behov for en grundig gennemgang og opstramning af teksten.

De Samvirkende Købmænd er af den opfattelse, at de oplysninger, der ifølge forslaget skal ledsage materialer og genstande, ikke bør gælde for detailledet, idet disse informationer er for omfattende og ikke relevante for detailhandlen. Den information, der bør tilgå detailledet er eventuelle oplysninger om begrænsninger i brugen af materialet og genstanden. Organisationen finder det endvidere hensigtsmæssigt, såfremt den relevante ledsage dokumentation kan opbevares elektronisk og ikke i papirform.

Dansk Supermarked støtter høringssvaret fra De Samvirkende Købmænd.

Handel, Transport og Serviceindustrien (HTSI) finder, at forslaget er afklarende i forhold til beskrivelsen af, hvilke krav der stilles til dokumentation for materialer og genstandes overensstemmelse med lovgivningen. Organisationen finder endvidere, at det er vigtigt at understrege, at det er i de tidligste led i omsætningskæden af materialer og genstande bestemt til kontakt med fødevarer, der skal fremskaffe de nødvendige oplysninger. Informationerne, som er relevante for detailledet, bør begrænses til informationer om anvendelse af materialet eller genstanden. Endvidere er organisationen af den opfattelse, at der bør være mulighed for at skaffe dokumentationen elektronisk således, at dokumentationsformen ikke behøver at være et papirdokument.

Fødevarerindustrien (Dansk Industri) støtter forslaget i sin helhed og finder, at det kan være medvirkende til at forbedre fødevarerens sikkerhed.

Danske Slagterier hilser det velkomment, at plastmaterialer og genstande skal have en erklæring om, hvilke fødevarer de er egnede til. Dog mener DS ikke det er nødvendigt at have et krav om, at materialer og genstande skal ledsages af en skriftlig erklæring hver gang man får en leverance, men at det er tilstrækkeligt at dette udleveres, når erklæringen er blevet opdateret eller det i øvrigt er relevant. DS udtrykker endvidere bekymring over, at forslaget indeholder en bestemmelse om, at analyseresultater fremkommet ved analyse af migration til fødevarer vil være den gældende i forhold til et kontrolresultat fremkommet ved analyse af migration til en fødevarer simulator. DS frygter at myndighederne ikke vil anse det som fyldestgørende at have foretaget migrationstests til fødevarer simulatorer, men kræve at der foretages migrationstests til en aktuel fødevarer.

Nærings- og Nydelsesmiddelarbejder Forbundet udtrykker tilfredshed med, at kravene til egenkontroldokumentation er blevet nøjere specificeret med det stillede forslag.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen prioriterer højt at fremme reguleringen af materialer og genstande bestemt til kontakt med fødevarer. EU's regulering på dette område er derfor et vigtigt element i beskyttelsen af de danske forbrugeres sikkerhed. Det er positivt, at der fastsættes grænser for visse stoffers afsmittning til fødevarer, som er med til at beskytte forbrugere og bevare fødevarerens sikkerhed. Regeringen kan alene støtte forslag, der vurderes at være sundhedsmæssigt acceptable.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Man er fra dansk side ikke bekendt med offentlige tilkendegivelser om forslaget i andre medlemsstater.

Tidligere forelæggelse for Folketinget Europaudvalg

Forslaget er ikke tidligere blevet forelagt for Folketingets Europaudvalg.